

slovo

1/2022
Február

ČASOPIS CIRKEVNÉHO ZBORU ECAV RANKOVCE

Výročná správa za rok 2021

Zborový výlet v Hanušovciach nad Topľou

List redakcie

■ redakcia časopisu

Milí členovia nášho cirkevného zboru, priatelia!

Náš zborový časopis vychádza už od r. 1995, v apríli začneme 27. ročník. Zborové časopisy sa ukázali ako veľmi dobrý nástroj na informovanie ľudí o duchovnom živote spoločenstva. Vďaka Pánu Bohu, aj náš cirkevný zbor má takúto Božiu milosť a tlačené médium vychádza bez prestávok neustále. Vďačíme za to službe redakčnej rady, v ktorej sa už vystriedalo niekoľko tvárí; vďačíme za to však aj všetkým tým, ktorí neodmietli, keď boli požiadaní o príspevok, alebo aspoň o krátku odpoveď na anketovú otázku.

Veríme, že časopis Vám priniesol požehnanie a veľakrát ste v ňom našli hodnotný obsah. Na minuloročnom zborovom konvente sme sa rozhodli, že od Nového roku už nebudeme vyberať za časopis od členov nášho spoločenstva predplatné a budeme ho distribuovať do každej domácnosti. Preto ho teraz dostávajú aj tí, ktorí ho dosiaľ neodoberali. Distribúcia bude robená formou, ako si v ktorej obci zvolia.

Ak by mal o odber záujem aj niekto, kto nie je členom cirkevného zboru, môže si ho zahovoriť na fare, alebo u miestnych presbyterov za neznemených podmienok.

Naším cieľom je dostávať informácie ku všetkým vám. Veď je to NAŠE duchovné spoločenstvo. Nie je iba zdedené po našich predkoch, ale je aj naším živým dielom, ktoré podľa nášho života, snáh a aktivít odovzdáme ďalšej generácii. Preto Vás ním aj pozývame medzi nás, prídte do kostola, prídte na rôzne stretnutia, výlety, tábory. Každý z nás je od Pána Boha obdarovaný schopnosťami, ktorými máme prispieť do spoločného diela. A tam, kde sa ľudia spoja, vytvárajú veľké dielo. ■

***Nech ste všetci požehnaní
a plní ovocia Svätého Ducha!***

Obsah vydania

List redakcie	2
Relevantná cirkev	
Ján Hroboň	3
Milníky reformácie 500 rokov	
Ľuboslav Beňo	4
Žatvy je mnoho - DORAST	
Gabriela Beňová	7
Výročná správa za rok 2021	
Ľuboslav Beňo	
Monika Beňová	8
Anketa	18
Krížovka na voľný čas	19

Relevantná cirkev

■ Ján Hroboň,
biskup ZD ECAV

Slovo relevantný znamená dôležitý, podstatný, významný. V súvislosti s kresťanskou cirkvou sa teda pýtame: čím je významná, dôležitá, podstatná?

Predovšetkým tým, že je Kristova. Teda jej hlavným poslaním je prinášať Krista, svedčiť o Ňom slovom aj skutkom. Kristus musí byť cez ňu viditeľný.

Prví kresťania žili Kristom. Tým, čo videli, počuli, zažili s Ním, o tom svedčili v moci Ducha Svätého. To, čo pre nich znamenal Kristus, ako sa prejavoval v ich životoch, bolo tak silné, podmanivé, že radikálne menilo životy ľudí a zmenilo tento svet.

Ak cirkev prestane byť zameraná na Krista, stratí silu aj príťažlivosť. To sa žiaľ deje v cirkvi najmä v západnom svete, ktorého sme aj my súčasťou. Na miesto Krista sa stále viac tlačí človek so svojimi záujmami, potrebami a túžbami. Pýtame sa: prečo viera dnešných kresťanov nevyženie ani mačku spoza pece? Zrejme preto, lebo stráca zo zreteľa to, čo je relevantné, teda podstatné – Krista. Tak sa zo spoločenstva stáva stále viac inštitúciou, ktorá sa venuje zástupným témam.

Preto to druhé, čím je cirkev relevantná, je šírenie evanjelia. Jeho obsah je vždy ten istý, ale musí byť zrozumiteľne a oslovujúco podané ľuďom každej doby.

Nie je to len o teológii, či výrazových prostriedkoch. Je to predovšetkým o moci Ducha. Slová a reči môžu byť naformulované pekne, obsahovo v poriadku, zvládnuté aj rétoricky, ale bez Ducha sú bezduché, je to len kôpka náboženských fráz. Preto je tak veľmi dôležité, aby ten, kto zvestuje evanjelium, ním aj naozaj žil. Aby to bolo autentické svedectvo, nie účelovo vyfabrikané. Také sa bude dotýkať srdca človeka. Bude mu rozumieť a bude ho meniť.

To tretie je praktická služba. Je samozrejším dôsledkom vzťahu ku Kristovi. Ak berieme Jeho nasledovanie vážne, vždy sa to musí prejavovať aj praktickou službou. Aj On nám ukázal, že zvesť o Božom kráľovstve išla ruka v ruku s pomocou núdznym. Vždy však najprv išlo o posolstvo a potom o praktickú pomoc. Uzdravovanie chorých nebolo medicínskym úkonom, ale demonštráciou toho, čo znamená príchod Božieho kráľovstva. Tak to bolo aj iných prípadoch, keď Pán Ježiš pomáhal ľuďom. Preto ak dnes cirkev slúži prakticky, robí to hlavne kvôli tomu, aby cez túto službu ľudia spoznali Krista.

Dnes akoby to začínalo byť naopak. Z cirkvi sa stráca Kristus, vytráca sa osobná zbožnosť, rozpadávajú spoločenstvá, tak aby sme si dokazovali, že naše kresťanstvo za niečo stojí, zameriame sa praktickú činnosť, školstvo, charitu... Aby sme si rozumeli, takáto činnosť je veľmi dobrá a potrebná, ale bez živej viery

v Krista to je len jeden z ďalších sociálnych, charitatívnych, vzdelávacích programov, ktoré mnohé inštitúcie robia lepšie ako cirkvev. Takže znova opakujem: tam, kde je živá viera, živý vzťah k Bohu, tam je živá a aktívna aj praktická služba.

Štvrté, čo treba ešte spomenúť v súvislosti s relevantnou cirkvou, je porozumenie. Sme veľmi rozdelení ako ľudia, ako spoločnosť, a cítime toto rozdelenie aj v cirkvi. Keď sme však spoznali a prijali milosť Pána Ježiša, Jeho odpustenie a nový život, tak potom kto iný by mal ukázať, ako aj v rozdelení a konfliktoch nachádzať riešenia, keď nie cirkvev?! Ako napriek rozdielnym názorom, povahám, charakterom atď. nachádzať jednotu, porozumenie, a mať zdravé a fungujúce vzťahy. Slovo láska už vyznieva až ako klišé, ale bez nej to nie je možné. Kto spoznal a prijal lásku Pána Ježiša, prejavenu v Jeho príchode, kríži a vzkriesení, kto tak prijal Jeho milosť a odpustenie, ten dokáže touto láskou žiť voči Nemu aj svojim blíznym.

Cirkvev dokáže prinášať porozumenie len vtedy, keď v nej bude porozumenie, dokáže zjednocovať len vtedy, keď sama nebude rozdelená.

Cirkvev má svoje jedinečné a nádherné poslanie. Vidíme však aj to, že sama sa zmieta v slabostiach a problémoch. Zrejme viac ako inokedy a aj s ohľadom na súčasnú zložitú situáciu potrebujeme nanovo počuť Boží hlas, ktorý nás volá k pokániu,

za silu k pokániu sa modliť a aj robiť konkrétne kroky. Vrátiť sa ku Kristovi v pokání. Lebo iba na Krista zameraná cirkvev je naozaj relevantná. ■

Mílniky reformácie 500 rokov – na Wartburgu a pod ním ■ Ľuboslav Beňo

Čo sa v „kuchyni“ nášho reformátora Martina Luthera „varilo“ presne v tomto čase pred okruhlymi 500 rokmi? Pochopiteľne, reformácia naberala svoje obrátky, celé veľké dielo obnovy pokračovalo ďalej. Po viac než štyroch rokoch od vystúpenia s kladivom pred bránou vo Wittembergu sa situácia odvíjala ďalej a my v našom seriáli na pokračovanie môžeme sledovať, ako čo dôležité prebiehalo. Toto je už celkom 13. časť nášho seriálu Mílniky reformácie.

Ťažiskom Lutherovej vedeckej práce vôbec nebol nejaký odchod z katolíckej cirkvi, ani protivenie sa. Ako naliehavé videl tri základné zmeny: 1. bohoslužobný poriadok bez omšovej obete s kázňou ako Božím slovom; 2. zoštíhlenie cirkevného personálu – klerikov, mníchov, mníšok a podobne; 3. sprostredkovanie Božieho slova v zrozumiteľnom, ľudovom jazyku cez kázne a nemeckú Bibliu.

Prvý z cieľov sa blížil k vy-

vrcholeniu vydaním upravenej latinskej omše v diele *Formula missae*, ktoré uzrie svetlo sveta do roka (1523). Stane sa dôležitým odrazovým mostíkom pre ďalšie bohoslužobné úpravy po celom svete.

Druhý cieľ sa uplatnil v otázkach mnohých mníchoch a mníšok po svojom skutočnom povolání. Presne na Zjavenie, 6. januára 1522 bol rozpustený augustiniánsky mníšsky kláštor vo Wittenbergu. Mnísi si vybrali, či vystúpia z rádu, alebo ostanú; ale už ako kazatelia a remeselníci, a nie mnísi.

Pre Lutherov pobyt na hrade Wartburg, kde bol stále ešte uväznený, resp. ukrytý pred očami nepriateľov, bol však najdôležitejší tretí cieľ nápravy v cirkvi – vydanie nemeckej

Biblie. Reformátor, teologický profesor počas celých mesiacov prekladal celú Novú zmluvu, ktorú sa mu presne vo februári 1522 podarilo aj vydať. Stará zmluva musela ešte počkať, pretože udalosti aj mimo hrad naberali taktiež na spáde a rýchlosti.

Pápež Lev X. zomrel ešte v decembri, 13-dňové konkláve kardinálov zvolilo 9.1.1522 Holanďana Adriaana Floriszoona. Bol jedným z mála pápežov, ktorý si ponechal svoje meno a známy je ako pápež Hadrián VI. Predtým bol profesorom teológie a filozofie v belgickom Louven, počúval ho aj sám Erasmus Rotterdamský. Hadrián VI. obmedzoval luxus pápežského dvora, ako aj udeľovanie odpustkov a privilégií. Dlho však

nepôobil, o rok zomiera a niektorí historici tvrdia, že bol otrávený.

Spolupracovník z univerzity a aj v reformačnom úsilí Andreas Karlstadt sa počas Lutherovho stratenia sa z verejnosti viac a viac radikalizoval, šiel k extrémom. Usilovne pracoval na reforme vo Wittenbergu a keďže Luthera nebolo, organizácie sa ujal on. Ešte na Vianoce 1521 zaviedol evanjelickú Večeru Pánovu aj s kalichom, ale tak, aby všetko, čo považoval za zlé v pápežskej omši, zdôraznil. Tak napríklad potichu vyslovované slová ustanovenia

nahlas kričal, odmietol tzv. eleváciu, teda pozdvihovanie chleba a vína, ľudia si chlieb a víno mali chodiť brať sami do rúk, odmietol aj liturgické rúcha a nosil svetský odev. Postupne sa vyhraňoval ešte viac, nabádal k útokom na klerikov, začiatkom januára 1522 priviedol mestskú radu k likvidácii obrazov v kostoloch...

Luther sa bude musieť objaviť ... Hneď 1. marca opustí Wartburg a do Wittenbergu prinesie zásadné myšlienky, s ktorými vystúpi ako odvážny muž na kazateľnici. ■

Rómska detská besiedka, Rankovce

Žatvy je mnoho - DORAST

■ Gabriela Beňová

Aj v našom cirkevnom zbore funguje dorast, ktorý sa stretáva v nedele. Ide o pokračovanie stretnutia konfirmandov. Možno rozmýšľate: aký je rozdiel medzi konfirmačnou prípravou a dorastom? Zatiaľ čo na konfirmačnej príprave sa učia teóriu viery, spoznávajú Bibliu, základy učenia našej cirkvi, na doraste sa snažíme konfirmandom ukázať praktický život s naším Pánom Ježišom Kristom. Obe časti do seba zapadajú a nemôžu byť jedna bez druhej. Bez toho, aby sme poznali teóriu a mali vedomosti, s našou vierou svet dokáže veľmi rýchlo zamávať a bez toho, aby sme videli, ako je to v praxi, sú vedomosti len prázdnu nádobou.

Ako to robíme? Snažíme sa ako vedúci v našom živote vidieť

konkrétne dotyky Pána Ježiša Krista a Jeho prítomnosti a tie potom v svedectve odovzdávame našim dorastencom. Úprimne sa za nich modlíme, za ich životy, za ich vieru. A s vďačnosťou prijímame Božie odpovede na naše modlitby. Vnímame to ako vzácny dar Božej milosti, ak zrazu naši dorastenci prejavia záujem o život s Pánom Ježišom Kristom. A aj to ich učíme vidieť. Ako Pán Boh a Pán Ježiš koná v ich životoch. Napríklad tým, že dorasty začíname nejakou otázkou, ktorá nás vedie k modlitbe vďaky.

Na doraste tiež hráme hry, rozprávame sa o tom, čím žijeme, spievame mládežnícke piesne a modlíme sa. Tento rok sme sa snažili zaviesť aj dorasto-mládeže každú prvú nedeľu v mesiaci, aby dorastenci cítili pozvanie do pokračovania života s Pánom Ježišom a vedeli, že je tu aj ďalší pripravený priestor pre nich. ■

Výročná správa, rok 2021
Cirkevný zbor ECAV
na Slovensku Rankovce

V postfaktuálnej dobe s faktom o vykúpení

■ **Ľuboslav Beňo**
a Monika Beňová

***Sk 17,30-31: Na časy tejto
nevedomosti nehľadí Boh, no
teraz dáva zvestovať ľuďom,
aby sa všetci všade kajali; lebo
určil deň, keď spravodlivo bude
súdiť svet skrze Muža na to
ustanoveného, a všetkým
pomáha veriť v Neho tým,
že Ho vzkriesil z mŕtvych.***

Povedzme si to už otvorene: Žijeme v prazvláštnej dobe, akú podľa všetkého nezažili nijakí naši predchodcovia.

Ja viem, náročné chvíle tu boli aj v minulosti a nikto na začiatku nevidel ich koniec. Kdeže sa my môžeme porovnávať napríklad so svetovou vojnou, ktorá po hospodárskej kríze 30-tich rokov trvala po celom svete plných 6 rokov, zomreli v nej milióny ľudí a svet niesol jej následky ešte celé desaťročia.

A čo ešte o vojnách predtým, keď v 17. storočí vojna trvala plných 30 rokov, alebo vojna medzi Anglickom a Francúzskom v 14. a 15. storočí – viac než 100 rokov. Povieme, to bola katastrofa!

Lenže my dnes žijeme v celkom inej dobe. Ľudia nikdy neboli takí vzdelaní a s prístupom k informáciám ako dnes, a to je práve zvláštne až desivé na súčasnosti. Pred šiestimi rokmi (2016) anglický oxfordský slovník vyhlásil za slovo roka výraz „post-truth“, čo sa u nás prekladá ako „postfaktuálny“. Ale kto vie anglicky, tak vie, že lepšie je to preložiť ako „po-pravdivý“. Význam termínu sa dá vyložiť tak, že objektívne fakty a dôkazy sú menej dôležité než forma bombastického oznámenia čokoľvek.

Sme svedkami, že ľudia, a zďaleka nie nejaká zanedbateľná menšina vo forme akejsi náboženskej či spoločenskej sekty, dokážu uveriť čomukoľvek, čo sa pôsobivo, hoci s falošnou presvedčivosťou prinesie. A spoločnosť, modernou technológiou takmer zmenená na globálny celok, sa delí podľa názoru a deň zo dňa sú si názorové skupiny vzdialenejšie a okričanejšie.

Namiesto toho, aby sme sa spojili a držali spolu, uverili sme, že delenie niekomu vyhovuje a je jedno, či ide o nadnárodné spoločnosti s vidinou neohraňovaného, bezohľadného zisku alebo medzi sebou súťažiacie politické systémy, ktoré sa vypracovanou propagandou snažia rozvrátiť svojho protivníka.

Nevieme si poradiť v boji proti vírusu, čo je pomerne ľahký boj, ak budeme držať spolu, ale na dvere nám klope, ba už silno búcha omnoho väčší problém,

ktorým je narušená planéta vplyvom otepľovania. Ak sa aj tam budeme takto deliť a nebudeme držať spolu za jeden koniec lana, niektorí vedci hovoria, že zvyšné desaťročia už nenapočítame ani na prstoch jednej ruky!

O čo viac tento svet potrebuje počuť Boží hlas o vykúpení, ktorý zveril svojej cirkvi! Aj k Jeho hlasu môžeme zaujať dvojaký postoj. Môžeme mu uveriť podľa svedectiev mnohých iných, najmä biblických svedkov viery. Pán Boh už dávno odpovedal Pilátovi na jeho otázku „Čo je pravda?“ (J 18,38) samotným Ježišom, ktorý vtedy stál pred ním ako Božia odpoveď a ktorý je pravdou o živote a večnosti. Kto v Neho verí, má život a bude večne žiť.

Ale k Božiemu hlasu sa môžeme v rámci svojej domnejšej slobody postaviť aj záporne a dať na sponchybňovačov, posmeškárov a bezbožníkov, ktorí vo svojej márnomyseľnej pýche a bláznovstve tvrdia: „Boha niet.“ (Ž 14,1)

Dnes sa nehladá na fakty, na pravdu, na dôkazy, žijeme predsa v postfaktuálnom zovretí doby a my sme citliví na veľké témy, ktoré kričia veľké ústa na uliciach a v bulvári. Lenže pravdu nejde pochovať (ES 84) a našou úlohou, úlohou cirkvi, je stáť pri nej a niešť ju tomuto svetu. A to v nádeji, že aj dnes sa Pán Boh zľutuje a že „na časy doterajšej nevedomosti nehladá Pán Boh“ (Sk 17,30), ale tým, ktorí sa vrátia k pravde v pokání a aj uznaní svojho omylu, dá Pán Boh

spravodlivosť v Jeho milostivom Synovi. Veď On je naším Spasiteľom, On nás prišiel vykúpiť z našich hriechov, vyviešť aj z našich omylov.

Podme byť svedkami o Ňom, svedkami o pravde a bojovníkmi za dobrú Božiu vec! Tento svet nás zúfalo potrebuje!

Bohoslužobný život v cirkevnom zbere

V podstate sme prežili celý rok v uzavretí pandémie koronavírusu a všemožných opatrení, ktoré nám buď celkom zatvorili kostoly (od Nového roka až do konca apríla), alebo rôzne obmedzenia spôsobili iba malý možný počet účastníkov (zo začiatku iba 1 osoba na 15 m², čo v našich podmienkach vytvorilo priestor pre 10-12 ľudí v kostole, ku koncu roka obmedzenie na maximálne 30 ľudí, aj to bez účasti nezaočkovaných). Preto, aby sa pokiaľ možno každému dostala možnosť dostať sa k duchovnému slovu, sme aj v čase obmedzení zabezpečili:

1. nahrávku online pobožnosti na internete, dostupnú na webstránke nášho cirkevného zboru vždy deň dopredu,
2. dostupnú kázeň na prečítanie, spravidla aj s organizačnými pokynmi či podrobnejším výkladom biblického textu, opäť dostupné na webstránke cirkevného zboru spravidla deň vopred,
3. vytlačenú kázeň (približne 200 ks) do takmer všetkých evanjelických domácností po

celom cirkevnom zbere, s tlačou pomohli niektoré obecné úrady či ochotní cirkevníci a o roznesenie sa tiež postarali bratia a sestry zo zboru, mnohé kázne sa dostali aj ľuďom mimo evanjelickej cirkvi.

Pochopiteľne, takáto distribúcia a nahrávanie boli veľmi náročné.

Nahrávky obsahovali okrem nahratej kázne, často i s obrazovou prezentáciou, aj naspievané piesne zo spevníka, modlitby a oznamy. V prvej časti roka sme do nahrávok zapojili aj mnohých, mnohých ochotných bratov a sestry, ktorí nám v domácom prostredí cez mobilné zariadenie načítavali biblické texty – každú nedeľu tri, vždy niekto z mladších, zo strednej generácie aj spomedzi najstarších. Väčšina si to nahrála sama, za niektorými, najmä staršími, sme museli vycestovať, ale stálo to za to. Veľmi pekné boli pašiové bohoslužby, kde participovalo ešte viac ochotných ľudí, a tak sme si mohli vypočuť aj pašie.

Hudobne boli nahrávky doplnené klasickými piesňami zo spevníka (niekedy aj z detského K trónu slávy), ktoré po dokúpení techniky nahráli a naspievali miestni duchovní. Okrem nich boli v niektorých nahrávkach aj milé hudobné vstupy napr. rodiny Ondrašikovcov, Činčurovcov či sestier Grešových. Na Vianoce bol pripravený zostrih nahrávok programu detí z celého zboru. Všetkým, ktorí pomáhali priamo či nepriamo (trebárs iba s nastavením nahrávacieho zariadenia), srdečne ďakujeme. Myslí

si, že to stálo za to!

Nahrávanie však zaberalo veľmi veľa času - od skoršej prípravy kázne, keď sa nad obsahom muselo neraz premýšľať už v sobotu – ale týždeň vopred, aby sa cez nedeľu robila kostra kázne, napísala sa v pondelok, „dočesala“ v utorok a aj nahrála, popritom sa museli nahrat melódie k piesňam, naspievať ich samostatne každý hlas – boli piesne, ktorých nahrávanie trvalo aj tri hodiny jednej!, dať ich v počítači dokopy (ešteže existujú šikovné programy, ako v našom prípade Audacity). Potom prichádza na rad úprava videonahrávok – príprava prezentácií piesní, skontrolovanie ich textov, zostrihanie kázne, často s úpravou obrazu, svetlosti, farby, opravy chýb, zosúladienie hlasitosti jednotlivých častí. Keď je video hotové (v programe Shotcut), treba ho umiestniť na internet, dať odkaz na webstránku, informovať... Pár minút videa ... no niekoľko desiatok hodín čistej práce, ktorá predtým nebola. Len čo sa otvorili kostoly a ostatný život, s nahrávkami sme prestali.

Okrem našich nahrávok sme počas roka z radov farárov nášho seniorátu mali pripravené aj dve nahrávky výročných bohoslužieb (Veľká noc a Vianoce).

Bola to nová a zaujímavá skúsenosť s novými výzvami a získaním zaujímavých zručností.

NEDELNÉ BOHOSLUŽBY
Zatváranie kostolov prinieslo

v štatistike podstatne menej vykonaných bohoslužieb, než po iné roky – v roku 2021 sme sa stretli 124-krát (v roku 2020 145x a v nepandemickom roku 2019 205x). V priemere sa počas jednej nedele/sviatku stretlo na takýchto bohoslužbách za celý cirkevný zbor 121 ľudí, čo je 17,5% našich členov (opäť porovnanie: 2020 – 24%, 2019 – 28%). Iste za razantný pokles môže predovšetkým pandémia, sekulárny svet nás však môže svojím vplyvom ešte viac odnaučiť od kostola a potom aj od viery samotnej. Neobstojí tu postmoderné tvrdenie: K viere kostol nepotrebujem. Pretože s takýmto postojom učíme ďalšiu generáciu, vlastné deti, ktoré budú tlaku svetského prostredia vystavené ešte viac, že cirkev nie je k životu vôbec potrebná a ani jej hodnoty.

Najviac navštevované bohoslužby boli v Boliarove a Bačkovíku s priemernou účasťou 33, potom Rankovce súčasťou 30 a najmenej Čakanovce 29. Realita bežnej nedele je ešte slabšia, čo sa návštevnosti týka, pretože do priemeru sú zahrnuté aj sviatky. Najviac sa nás takmer v každej obci stretlo na pamiatku posvätenia kostola, v Rankovciach na konvente. Naopak najmenej hneď po otvorení kostolov v máji, keď boli prísne podmienky podľa priestoru na sedenie.

Pripravených internetových nahrávok pobožností bolo celkom 39 s najväčšou sledovanosťou v období celkom zatvorených kostolov (najviac sledované boli

pašiové veľkopiatočné bohoslužby – 250 zhliadnutí, najmenej 3. adventná nedeľa – 60 zhliadnutí).

Pôstne večierne sme nahradili 6 online audiozamysleniami s pomocou viacerých ochotných bratov a sestier (dostupné na webstránke zboru). Adventné večierne sa nekonali vôbec, večerné bohoslužby v Trstánoch a Ďurdošíku podľa toho, ako bol záujem (asi 5x celkom).

Sviatosti, konfirmácia a ostatné stránky

KRST SVÄTÝ

Krsty sa nám skokovito pohybujú, jeden rok ich je viac, druhý menej. Najviac na ne vplývajú silné rómske komunity, zvlášť v Rankovciach a v Bidovciach, odkiaľ prichádzajú vždy po súhlase miestneho duchovného a po splnení si povinnosti aj voči nášmu zboru krstiť ku nám. Pokrstených bolo celkom 29 detí (+12 oproti vlašajšku) a jedna dospelá sestra, ktorá po náležitej príprave takto pristúpila tesne pred svojím sobášom do nášho zboru. Z pokrstených detí bolo 20 rómskych.

VEČERA PÁNOVA (VP)

Večera Pánova sa v našom spoločenstve prisluguje v prvú nedeľu mesiaca plus ešte raz navyše v pôste a v advente. Prirôdzené, pandemické obmedzenia ovplyvnili aj túto sviatosť. Okrem toho, že sme sa už od minulého roka naučili prijímať

hostiu do ruky a víno cez kalíšky, počas mesiacov bez bohoslužieb vypadla aj Večera Pánova. Odrazilo sa to na podstatne menšom počte zúčastnených (celkom za rok 912, rok predtým 1.174, dva roky predtým: 2.031).

Zvláštne bolo obdobie adventu, keď viacerí kvôli tomu, že pre opatrenia nemohli prísť na spoločné stretnutie, prijali sviatosť doma. Snažíme sa tak robiť vždy v kruhu najbližších v domácnosti. V advente tak sviatosť doma prijalo viac než 90 bratov a sestier! Tak to má byť, Večera Pánova patrí do života kresťana a nemali by sme ju vynechávať ani v prípade telesnej slabosti, nemoci či iného dôvodu.

KONFIRMÁCIA

Konfirmáciu sme v roku 2021 nemali, pripravovalo sa 14 konfirmandov. Táto skupina však má prípravu celkom odlišnú od všetkých ostatných. Pandémia v tejto skupine spôsobila mnoho stretnutí neosobných, dištančných, iba cez internet. Hoci sme boli radi, že sa konfirmandi pravidelne pripájali, nikdy sme však nevedeli, ako prijímajú to, čo sme im vysvetľovali. Ba kvôli nim sme pripravili v prezentácii powerpoint úplne celú učebnicu a ponúkli sme ju aj pre používanie iným cirkevným zborom. Počas celého stretávania sme, opäť kvôli pandémie, nemohli absolvovať ani jedno jediné sústredenie, ako zvykneme s konfirmandmi robiť (s minulými sme stihli celkom 5 víken-

doviek). Kedykoľvek sa len dalo, robili sme prezenčné stretnutia na fare. Veľmi ťažko nás zasiahla nešťastná smrť jedného z konfirmandov krátko pred Vianocami.

SOBÁŠ

Sobáše sme mali celkom štyri, jeden bol krížny, ostatné z oboch strán evanjelické, dva z nich rómske.

POHREBY

Pochovali sme celkom 19 bratov a sestier, z toho mužov a žien pol na pol a jedno dieťa. Bolo to o jeden pohreb viac než pred rokom, 3 z nich boli rómske. Takmer všetky sa konali priamo na cintorínoch, nie v kostoloch, ako bolo dosiaľ zvykom. Kvôli tomu sme koncom roka zakúpili aj špeciálne ozvučovacie zariadenie, ktoré sme však začali používať až po Novom roku 2022.

POČET ČLENOV

Podľa matričných údajov nás je na konci roku 2021 o 5 členov menej – celkom teda 688.

Vnútromisijný život cirkevného zboru

Aj keď boli v rôznych obdobiach roka umožnené aspoň bohoslužby, ostatné stretnutia v cirkvi boli okrem krátko letného obdobia obmedzené, prípadne presunuté iba do online priestoru. To sa nutne odrazilo aj v našich aktivitách a najmä na tých, ktoré by sme s Božou pomocou určite mali, no nijako sa ich nepodarilo realizovať.

DETSKÁ BESIEDKA

Stretávanie detí zápasilo s možnosťou stretnúť sa, alebo nejako fungovať cez internet. Bolo to veľmi komplikované, čas bez stretávania sa zasiahol deti v ich ranom veku a najmä u nich sa objavuje efekt chýbajúceho spoločenstva. Vedúci besiedok sa snažili odovzdávať deťom biblické posolstvo cez animované príbehy z youtube kanála, v júni a septembri sa snažili stretávať aj prezenčne. Ak boli deti v karanténe, tak boli stretnutia cez internet. Existovali tri slovenské besiedky (Rankovce, Boliarov, Bačkovík s Čakanovcami).

Hoci sme mali obavy, či sa podarí pripraviť letný tábor (miesto sme už mali pre istotu zaistené rok vopred), predsa sme si povedali, že do neho pôjdeme. Opäť aj spolu s konfirmandmi/dorastencami ako druhou skupinou sme začiatkom júla navštívili Veľký Slavkov, strávili tam 5 krásnych spoločných dní, navštívili sme Štrbské pleso. Na tábore bolo celkom 34 detí nielen z nášho zboru, ktorých sprevádzalo 9 vedúcich.

Na začiatku školského roka mali deti misijné stretnutie na fare, ktoré bolo pozvánkou na besiedku počas roka.

Deti boli zapojené aj do virtuálneho programu počas vianočných online bohoslužieb, pretože v decembri bol počet ľudí v kostoloch veľmi obmedzený.

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA

NA ŠKOLE

Lockdown z predošlého roka aj pre školy sa ukázal ako vysoko nebezpečný, pretože deti odkázané iba na internetové spojenie so školou utrpeli z celej spoločnosti asi najviac. Preto sa školy primárne nezatvárali, ale bežali v rôznych ochranných režimoch. Taktiež bola umožnená aj výučba náboženskej výchovy. Na území nášho zboru sa vyučuje v dvoch malotriedkach, kam chodia výlučne rómski žiaci – Herľany a Bačkovík, slovenské deti majú náboženstvo na škole v Bidovciach.

DORAST

Dorast je úzko zviazaný s konfirmačnou prípravou, pretože týždňové stretnutia bývajú hneď po príprave, v nedeľu popoludní ako povinná súčasť konfirmácie. Vždy, keď sa konala prezenčne príprava, stretli sa aj dorastenci so svojimi vedúcimi (G. Beňová, M. Matej, Š. Ondrašiková, V. Nosálová vystriedala N. Zuskáčová), inak šiel aj dorast ako online schôdzka.

Letný tábor (organizovaný spolu s deťmi) vo Veľkom Slavkove bol otvorený aj pre iných záujemcov, dorastenci prežili spolu dobrý čas, vystúpili aj na Popradské pleso. Celkom ich bolo 17 pri 5 vedúcich.

MLÁDEŽ

Mládež sa stretáva v sobotu večer bez prestávky podľa aktuálnych opatrení, prezenčne i dištančne.

Aktívna je aj chlapčenská skupinka. V lete si zorganizovali svoj tábor v Batizovciach (podarilo sa im vyšliapať aj k Batizovskému plesu), koncom leta malú prespávačku na fare. Zapájali sa aj k načítavaniu textu do online pobožností, zvlášť pripravili online čítanie pašií k Smrtnej nedeli.

RODINNÉ SPOLOČENSTVO

Neprestali stretávania ani tejto skupinky, v lete osobne po domácnostiach, v zimných mesiacoch cez internet.

BIBLICKÉ HODINY

DOSPELÝCH

Prezenčne sme nekonali ani jednu, cez internet, kam sa však väčšinou zapojili iní bratia a sestry, sme mali celkom 17 s preberaním podobenstiev Pána Ježiša zachytených v Lukášovom evanjeliu.

MODLITEBNÉ TÝŽDNE

Pôstny ani adventný sa nekonal, zapojení sme boli iba do seniorátneho reformačného modlitebného týždňa.

SPOLOČENSTVO ŽIEN

Sestry mali svoj priestor vytvorený online na tzv. Stretnutiach s Deborou. Každý mesiac v prvý pondelok bola možnosť vstúpiť do životov rôznych biblických žien a cez tieto životy vnímať Božie konanie. Pripravovali ich sestry M. Beňová a M. Činčurová. Súčasťou tejto práce so ženami je aj nahrávanie podcastov (hovorené slovo na

internet) z obsahu týchto stretnutí, vypočuť sa dajú na webstránke zboru.

RÓMSKA MISIA

Pandemický rok veľmi ovplyvnil aj prácu v rómskej misii. Skončila sa detská besiedka – hoci deti sa jej dožadovali a dvojnásobný pokus v septembri sa stretol s ich veľkým ohlasom, kvôli opatreniam to jednoducho nešlo. Dorast nám skončil nadobro, aj tí, ktorí prichádzali pred dvoma rokmi, už medzitým odrástli a sotva sa vrátia, ak sa normálny stav obnoví. Nebude to však brániť novým, ktorí medzitým dorastú, samozrejme. Neobnovilo sa ani komunitné centrum, ktoré bolo na fare otvorené niekoľko rokov cez pracovné dni. Vstúpili sme do pilotného projektu Nemeckej diakonie (rozbehnutého v štyroch krajinách – Nemecko, Rumunsko, Srbsko a Slovensko), u nás sme vytvorili klub na doučovanie žiakov prvého ročníka, ten bežal počas októbra, kým opatrenia nezatvorili aj ten. Spolupracovali sme pri ňom aj s pracovníkmi obecného komunitného centra. Medzi sviatkami sme participovali aj na ich projekte Vianočné dieťa, rozdanych bolo niečo cez 200 vianočných balíčkov deťom v Rankovciach.

Niekoľkokrát v roku sa konalo stretnutie spolupracovníkov v rómskej misii, a to v komunitnej záhrade v obci, ako aj na fare.

V lete sa po dvoch rokoch opäť podarilo zorganizovať letný

denný tábor na fare. Pri ňom nám pomáhali opäť ochotní mladí ľudia zo Sliezska, tábor mal však kratšie trvanie, kvôli opatreniam program pre deti bol iba na tri dopoludnia a pre dorast potom jedno popoludnie.

Projekt mentorovaných detí (cez org. ETP Slovensku) pokračoval aj v roku 2021, hoci s polročným výpadkom počas leta. V rámci neho sa niekoľko dospelých pravidelne stará o dokopy asi 12 detí, aby im pomáhali so školou a usmernením do života. S týmito deťmi sme boli aj dvakrát na výlete, raz v múzeu v Trebišove na výstave terakotových sôch (podporené ETP) a potom v Košiciach v technickom múzeu USS v Kulturparku (podporené Tech. univerzitou a ich projektom).

Túžba našich rómskych bratov a sestier vynikla v advente, keď sme ponúkli, že prideme do ich domácností prislúžiť Večeru Pánovu (bolo to v čase veľkých obmedzení v kostole). Hneď sa prihlásilo 9 domácností a počas jedného dňa v osade prijalo sviatosť viac než 40 záujemcov.

ZBOROVÝ VÝLET

Hoci nám májový termín vypršal, v lete sme plánovali preda niekam ísť, čo sa napokon ukázalo ako veľmi dobré, ľudia sa po dlhých dňoch doma túžili stretnúť a niekam ísť. Začiatkom septembra sme zorganizovali zborový výlet autobusom na Domašu, kde sme mali rezervovanú vyhlídkovú loď, potom

sme navštívili kostol v Hanušovciach nad Topľou, kde nám miesta sestra farárka predstavila ich službu, Božím slovom poslužil br. em. biskup Igor Mišina, ktorý bol aj s jeho manželkou s nami na výlete. V Hanušovciach sme navštívili aj miestne nádherné múzeum. Obed sme kvôli tzv. farebnému semaforu opatrení museli absolvovať až v inom okrese (v obci Lada), kde mohli mať ešte otvorenú reštauráciu.

DIAKONIA

V rámci pomoci sa v zbore podarilo urobiť dve mimoriadne ofery – na pomoc ľuďom na Morave postihnutým Tornádom (vyzbiaraná suma: 1.150,- €) a na detskú onkológiu v Košiciach (1.260,- €). Spolupracovali sme na aktivite obecného kom. centra Vianočné dieťa, cez potravinovú zbierku Tesco sme podporili jednu rodinu.

PASTORÁLNA STAROSTLIVOSŤ DUCHOVNÝCH

Začiatkom roka bolo umožnené aj farárom sa dať zaočkovať, aby mohli chodiť na návštevy do nemocníc aj do domácností, čo sme obaja čím prv využili. Vďaka Pánu Bohu, veľa zvlášť závažných prípadov covidu sme v zbore nemali. Návštevam v domácnostiach sa venuje zvlášť sestra farárka, snažila sa každý týždeň navštíviť jednu, dve, aj viac rodín.

ZBOROVÝ ČASOPIS SLOVO

S vydávaním časopisu sme zostúpili na dvojmesačnú frekvenciu, vyšlo 8 čísiel.

Dostupné sú aj na webstránke cirkevného zboru.

INTERNETOVÁ STRÁNKA

ECAV.RANKOVCE.SK

A DISKUSNÁ SKUPINA

NA SOC. SIETI

V súčasnom období sa nám existencia našej internetovej webstránky ukázala ako mimoriadne užitočná. Všetky rôzne informácie, najmä však nahrávky a odkazy na ne boli členom zboru a záujemcom dostupné práve tu. Obsah na ňu umiestňuje zb. farár L. Beňo, spolupracuje aj s jej tvorcom F. Haškom ml.

Diskusná skupina na soc. sieti Facebook ponúkala aktuálne výzvy a oznamy. V lete však bol do nej (hackersky) znemožnený administrátorský prístup, preto vznikla nová. Práve na nej sa záujemcovia najrýchlejšie dostali k rôznym oznamom a odkazom.

KONVENT, PRESBYTERSTVO

A PREDSEDNÍCTVO

CIRKEVNÉHO ZBORU

Presbyterstvo sa v uplynulom roku stretlo dvakrát, výročný konvent sa konal s oneskoreným termínom až v auguste. Asi najväčšou výzvou pre riešenie bol v celej ECAV vzniknutý Fond finančného zabezpečenia, do ktorého má prispievať každý jeden cirkevný zbor pomernou, dosť vysokou čiastkou. Preto sme na konvente rozhodli o zmene výšky cirkevného príspevku z 11,- € na 20,- € na člena.

Hospodárske veci

Na fare sa s pomocou chlapcov z murárskej učňovky podarilo vymeniť hornú časť zhrdzaveného plota za novú, opraviť bočný, vymenili už rozpadnuté vnútorné dvere v pivnici aj so zárubňou.

Chlapci na jeseň v rámci svojej praxe prerobili aj vstupné horné schody do kostolného dvora s tým, že sa urobil aj vjazd pre kočíky.

V Čakanovciach opravili vonkajšie soc. zariadenie pri kostole..

Na faru bolo zakúpené ozvučovací zariadenie na pohreby či iné príležitosti, v kancelárii bol zakúpený nový počítač.

Chronológia života cirkevného zboru počas roka 2021

Od začiatku roka trval na Slovensku núdzový stav v poradí už s 3. lockdownom, teda zákazom vychádzania s malými výnimkami. Zasiahol, pochopiteľne, aj cirkev, núdzový stav trval až do 14. mája, cirkvi dostali v polovici apríla možnosť konať bohoslužby v obmedzenom režime (1 osoba na 15 m²), väčšie uvoľnenie nastalo až v júni.

Ďalší núdzový stav (a s ním aj 4. lockdown) potom nastal koncom roka od 25. novembra s tým, že cirkvi dostali výnimku od polovice decembra konať bohoslužby v obmedzenom režime, v našom prípade do 30 ľudí.

Aj pomedzi núdzové stavy bol život obmedzený a spoločnosť reagovala zmiešanými pocitmi –

od strachu a uzatvorenia sa až po problém. To sa dotklo aj našich bezhlavé odmietanie reality aktivít. a odmietanie akýchkoľvek riešení

- 27.3. nahrávanie seniorátnych online bohoslužieb k Veľkej noci, Obišovce
- 7.4. nahrávanie zamyslení pre ECAV, Rankovce (odvysielané v týždni 19.-24.4.2021)
- 1.6. nahrávanie zamyslení pre ECAV, Rankovce (odvysielané v týždni 9.-14.8.2021)
- 27.6. pam. posvätenia zvoníc v Žirovciach a Mudrovciach
- 30.6.-3.7. denný rómsky tábor pre deti a dorast na fare
- 4.7. pamiatka posvätenia kostola v Čakanovciach
- 5.-9.7. pobytový tábor detí a dorastu vo Veľkom Slavkove
- 11.7. ofera na pomoc ľuďom na Morave po tornáde, výnos: 1.150,- €
- 18.7. pamiatka posvätenia kostola v Bačkovíku
- 18.7. výročné presbyterstvo, Rankovce
- 19.7. revízny výbor, na fare
- 1.8. výročný zborový konvent, Rankovce
- 3.-9.8. pobytový tábor mládeže v Batizovciach
- 22.8. seniorátny konvent, Košice
- 28.-29.8. mládežnícka nocovačka na fare
- 29. 8. pamiatka posvätenia kostola v Boliarove
- 4.9. zborový výlet na Domašu a v Hanušovciach nad Topľou
- 5.9. zahájenie šk. roka s požehnaním žiakov aj učiteľov
- 14.-15.9. seniorátna konferencia žien, Herľany
- 17.9. výlet s mentorovanými rómskymi deťmi do technického múzea v Kulturparku
- 19.9. pamiatka posvätenia kostola v Rankovciach
- 26.9. misijné stretnutie detí na fare
- 4.-22.10. projekt Diakonie doučovania rómskych detí na fare
- 25.-29.10. seniorátny reformačný modlitebný týždeň
- 7.11. pamiatka zosnulých, návšteva hrobov farárov v Rankovciach
- 20.12. nahrávanie seniorátnych online bohoslužieb k Vianociam, Obišovce
- 24.12. štedrovečerná ofera na detskú onkológiu v Košiciach, výnos: 1.260,- €

(Oproti iným rokom mimoriadne krátka – asi tretina - chronológia života v cirkevnom zbore.)

Výročnú správu zboru za r. 2021 napísali: zborový farár Mgr. Ľuboslav Beňo a nám. farárka Mgr. Monika Beňová ■

Anketa: Akým obohatením je pre vás/teba naš zborový časopis SLOVO?

Časopis Slovo pre mňa znamená „potrebný doplnok“ v oblasti duchovného života, tak ako sú pre nás potrebné okuliare či hodinky, ktoré sú zároveň aj doplnkom.

Jeho obsah ma naplňa, povzbudzuje, vzdeláva a zároveň teší, že máme ochotné srdcia bratov a sestier slúžiť pre tento časopis. Vždy si ho prečítam celý a teším sa na ďalšie číslo. Hoci jeho vydávanie sa zredukovalo a niekedy mešká, nevadí mi to, veď tí, čo na jeho príprave pracujú, nie sú profíci a majú tiež plno iných povinností.

Ďakujem PB, že máme svoj zborový časopis. ■

Mária

Cirkevný zbor stojí na spoločensťve s ostatnými veriacimi a v zbore tiež viaceré menšie spoločensťva - detí, mladých, spevákov, či rodiniek. Všetky si idú svojím životom, no okrem možno oznamov na Službách Božích je práve Slovo najlepšia možnosť, ako sa dozvedieť o rôznych aktivitách a udalostiach a byť z nich povzbudení. Tematické zamyslenia sú tiež dôležité, no mňa najviac obohacujú svedectvá od týchto spoločensťiev u nás. ■

František

Mesačník Slovo mi prináša program zborových podujatí, ktoré sa konali, alebo sa ešte iba budú konať. V mesačníku Slovo je veľa zaujímavého a povzbudivého čítania na každý deň. Slovo Božie je základom každého dňa pre každého kresťana. Mne osobne sa najviac páčia príbehy z osobného života. Redakčná rada si právom zaslúži poďakovanie za tento mesačník, ktorý prináša duchovné povzbudenie v každom jednom článku, príbehu. ■

Alena

Naša babka SLOVO roky veľmi rada čítavala a aj keď v posledných rokoch bývala u nás, v Šarišských Bohdanovciach, stále sme jej ho z internetu vytlačili, aby aspoň prostredníctvom neho bola v spojení so svojím CZ. Bol pre ňu veľkým potešením, nielen pre informácie, ktoré sa dozvedela o svojom cirkevnom zbore, ale aj pre biblické povzbudenie a zamyslenia. Keď už nevládala nikam prichádzať, mohla si čítať SLOVO a s ňou sme si ho veľakrát prečítali aj my. Ďakujeme. ■

Martina

Krížovka na voľný čas

10

NASEDETICKY.SK

VYLÚŠTI TAJNIČKU

8
14
4
2
5
6
7
13
9
10
11
12
7
11
12

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14

11 Y

CIRKEVNÝ ZBOR ECAV RANKOVCE
PROGRAM ZBOROVÝCH PODUJATÍ
FEBRUÁR 2022

Služby Božie	09:00 Bačkovík a Čakanovce 10:30 Boliarov a Rankovce
Zborové presbyterstvo	20. február, 17:00 Rankovce
Zborový konvent	27. február, 10:00 Rankovce
Večera Pánova	6. február 6. marec 3. apríl
Detská besiedka	PI 17:00 Bačkovík / Čakanovce PI 17:00 Boliarov NE 9:30 Rankovce
Mládež	SO 18:00 Rankovce
Rodinky	18:30 každá 2. sobota
Stretnutia s Deborou	1. pondelok v mesiaci - online
Celocir. biblická hodina	SO 17:30 - online (link na ecav.sk)
Konfirmačná príprava	NE 14:30
Dorast	NE 15:30

Aktivity v cirkvi - vrátane bohoslužieb - sa konajú podľa nariadení vlády SR, v súčasnosti všetky stretnutia v režime OP+, mladí do 18 r. v režime OTP. Kapacita pre bohoslužby v našich podmienkach do 100 ľudí, pri dodržaní ostatných hygienických opatrení. Pri obradoch krstu a sobáša je povolený režim OTP, pri pohreboch nie sú dané usmernenia. Ďakujeme za pochopenie.

Vydavateľ: Cirkevný zbor ECAV Rankovce **Redakčná rada:** Ľubo Beňo, Monika Beňová, Katarína Hašková, Mária Hrehorová, Daniel Goduš, Lucia Godušová, Janette Peková, Milan Vojtko **Grafika:** František Haško ml. **Ročník:** XXV. **Číslo:** 1 **Adresa redakcie:** Ev. farský úrad, Rankovce 21, 044 45 **Mobil:** 0918 828 307 **E-mail:** casopis.slovo@gmail.com (redakcia), ecav@rankovce.sk (farský úrad) **Web:** ecav.rankovce.sk